

Børnerådet: Ny psykiatrilov gør børn retsløse

26-02-2015

Børn under 15 år bør have selvstændige rettigheder, når de udsættes for tvang i psykiatrien, mener Børnerådets formand Per Larsen. Han er derfor skuffet på børn og unges vegne over det lovforslag, som politikerne skal tage stilling til i dag.

I dag førstebehandler Folketinget L 137: Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien. Ifølge Børnerådets formand Per Larsen er lovforslaget nedslående læsning:

"Med lovforslaget gør sundhedsministeren børn under 15 år retsløse, når de bliver udsat for tvang. Hvis deres forældre giver samtykke til fx bæltefiksering, tvangsfodring og tvangsmedicinering – ja, så tæller det ikke som tvang. Loven betyder derfor, at børn hverken får ret til at klage eller til at tale med en patientrådgiver. Det er helt galt, for selvfølgelig er det tvang, og sådan oplever børnene det jo også."

Per Larsen så gerne, at ministeren gav børn under 15 år samme rettigheder som andre patienter, der udsættes for tvang i psykiatrien:

"Hele øvelsen med det nye lovforslag var netop at præcisere patienternes rettigheder, når de udsættes for tvang. Men nu bliver det altså slået fast, at børn under 15 år ingen rettigheder har. Det er mig simpelthen ubegribeligt, at regeringen svigter denne gruppe af sårbare og udsatte børn, der i den grad har brug for en bedre retsbeskyttelse," siger Per Larsen.

Regeringen lytter ikke

Med lovforslaget ser regeringen bort fra høringssvar fra børneorganisationer, menneskerettighedsorganisationer og pårørende- og psykiatريفoreninger, der har ønsket at styrke børns retsstilling i psykiatrien. Flere høringsparter – herunder Børnerådet – havde anbefalet, at man bruger FN's Børnekonvention som rettesnor: Konventionen giver nemlig klart og tydeligt børn og unge ret til at blive hørt i overensstemmelse med deres alder og modenhed. Men selvom der i en tidligere version af lovforslaget var åbnet op for en modenhedsvurdering, så er det nu skrevet helt ud af det endelige lovforslag uden nogen egentlig forklaring, og det undrer Per Larsen:

"Modenhedsvurdering er kendt og velafprøvet i mange sammenhænge – bl.a. på det sociale område. Men i psykiatrien er man åbenbart ikke klar til at give børn og unge den ret, som de ellers er sikret via Børnekonventionen. Det er et svigt af denne patientgruppe, og det er naturligvis uacceptabelt, at loven dermed kommer på kant med Børnekonventionen på så væsentligt et område."

Enighed blandt eksperter

Per Larsen fremhæver, at det ikke kun er børneorganisationerne, der taler varmt for at styrke børns retssikkerhed i psykiatrien. Også pårørendeforeninger bakker op om at fjerne forældresamtykket, sådan at det ikke er forældrene, der skal tage beslutningen om en tvangshændelse. Der er bred enighed om, at det skal være de lægefaglige personer, der har det endelige ansvar for disse indgreb:

”Børn og unge, der er indlagt i psykiatrien, fortæller enstemmigt, at tvang er noget af det værste, man kan komme ud for. Vi ved også, at det er en stor belastning for forholdet mellem børnene og deres forældre, når det er forældrene, der presses til at tage den endelige beslutning om tvangen. Derfor er der så stor opbakning til at fritage forældrene for dette urimelige ansvar og i stedet overlade det til de fagprofessionelle. Det vil automatisk medføre, at børn kan klage over behandlingen og give dem ret til rådgivning og støtte fra en uvildig patientrådgiver, ” siger Per Larsen.

Yderligere oplysninger

Presse- og kommunikationskonsulent Katrine Munch Bechgaard, tlf. 33783307